

SINH HOẠT CHUYÊN MÔN: “MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC HỢP TÁC HIỆU QUẢ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ”

Thực hiện kế hoạch năm học 2025–2026, chiều ngày 17 tháng 10 năm 2025, tại phòng Hội đồng trường THCS Thượng Thanh, BGH nhà trường đã tổ chức buổi sinh hoạt chuyên môn với chuyên đề **“Một số phương pháp dạy học hợp tác hiệu quả trong bối cảnh chuyển đổi số”**. Chuyên đề do đồng chí Cai Việt Long – Phó Hiệu trưởng nhà trường chủ trì, với sự tham gia đầy đủ của các đồng chí tổ trưởng, tổ phó chuyên môn cùng toàn thể giáo viên các bộ môn.

Trong bối cảnh ngành giáo dục đang chuyển mạnh sang môi trường giáo dục số hóa, việc đổi mới phương pháp dạy học, nhất là phương pháp dạy học hợp tác trở nên cấp thiết. Mục tiêu của chuyên đề nhằm giúp giáo viên:

- Hiểu rõ bản chất, vai trò và ý nghĩa của dạy học hợp tác trong việc phát triển năng lực và phẩm chất học sinh;
- Nắm được một số kỹ thuật tổ chức hoạt động hợp tác hiệu quả, phù hợp với đặc điểm lứa tuổi THCS;
- Biết vận dụng linh hoạt các công cụ số hỗ trợ để nâng cao hiệu quả tương tác, đánh giá và phản hồi trong quá trình dạy học;
- Tạo diễn đàn để các giáo viên trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn, hướng đến xây dựng môi trường học tập tích cực, lấy học sinh làm trung tâm.

Phát biểu mở đầu, đồng chí Cai Việt Long nhấn mạnh: “Giáo dục trong thời đại chuyển đổi số không thể chỉ dừng ở việc ứng dụng công nghệ, mà quan trọng hơn là thay đổi cách tổ chức dạy học — từ ‘dạy để biết’ sang ‘dạy để hợp tác, sáng tạo và phát triển bản thân’.”

Buổi sinh hoạt được tiến hành theo quy trình khoa học và sinh động, gồm ba phần chính:

Phần 1: Báo cáo lý thuyết – giới thiệu khái quát về phương pháp dạy học hợp tác và yêu cầu đặt ra trong chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Phần 2: Thực hành – giáo viên đối thoại trực tiếp về các kỹ thuật dạy học hợp tác thông qua hoạt động nhóm.

Phần 3: Thảo luận, phản hồi, rút kinh nghiệm và ôn tập qua trò chơi số hóa.

Phương thức triển khai được thiết kế theo hướng “trải nghiệm – chia sẻ – ứng dụng – đánh giá”, đảm bảo mỗi giáo viên không chỉ hiểu về mặt lý thuyết mà còn có cơ hội thực hành, sáng tạo và vận dụng ngay vào thực tiễn giảng dạy.

Đồng chí Cai Việt Long đã trình bày chi tiết và hướng dẫn giáo viên thực hành bốn kỹ thuật hợp tác tiêu biểu, đang được áp dụng hiệu quả trong các tiết học đổi mới:

- Kỹ thuật “Khăn trải bàn” (Placemat): mỗi nhóm chia một tờ giấy lớn thành các ô, mỗi thành viên ghi ý kiến riêng, sau đó thống nhất phần trung tâm — rèn luyện kỹ năng lắng nghe và tổng hợp.
- Kỹ thuật “Mảnh ghép” (Jigsaw): học sinh được chia thành nhóm “chuyên gia” để nghiên cứu từng nội dung, sau đó quay lại nhóm gốc để chia sẻ. Cách làm này giúp HS vừa là người học vừa là người dạy, nâng cao tính chủ động.

- Kỹ thuật “Dạy học hợp tác” (Cooperative Learning Structure): chú trọng tổ chức nhóm có vai trò rõ ràng (nhóm trưởng, thư ký, điều phối viên...), hướng tới sự phụ thuộc tích cực giữa các thành viên.

- Kỹ thuật “Theo trạm” (Station Learning): lớp được chia thành nhiều trạm học với nhiệm vụ khác nhau, HS luân chuyển để hoàn thành toàn bộ nội dung. Hình thức này giúp học sinh năng động, tăng tính trải nghiệm và vận dụng.

Từ kinh nghiệm thực tiễn, đồng chí Long gợi ý nhiều hình thức chia nhóm linh hoạt: chia theo sở thích, theo trình độ, theo màu thẻ, theo số thứ tự, hoặc sử dụng phần mềm chia nhóm ngẫu nhiên như ClassDojo, Random Group Maker. Về kiểu nhóm, chuyên đề phân biệt rõ:

- Nhóm cố định (được duy trì lâu dài, thuận lợi cho hoạt động dự án).
- Nhóm linh hoạt (thay đổi theo từng bài học, nội dung).
- Nhóm đồng trình độ hoặc khác trình độ (tùy mục tiêu hoạt động).

Việc thành lập nhóm được coi là “chìa khóa” để đảm bảo tính hiệu quả của dạy học hợp tác, giúp giáo viên dễ quản lý, còn học sinh phát huy được năng lực cá nhân trong môi trường hỗ trợ lẫn nhau.

Một phần nội dung quan trọng của chuyên đề là sơ đồ hóa quy trình dạy học hợp tác, gồm các bước:

1. Xác định mục tiêu học tập – sản phẩm đầu ra;
2. Thiết kế nhiệm vụ hợp tác phù hợp;
3. Thành lập nhóm, phân công vai trò;
4. Tổ chức hoạt động nhóm;
5. Báo cáo kết quả – phản hồi – đánh giá.

Đặc biệt, đồng chí Long đã giới thiệu bảng Rubric đánh giá sản phẩm hợp tác gồm các tiêu chí:

- Mức độ tham gia của từng thành viên;
- Chất lượng sản phẩm nhóm (nội dung, sáng tạo, tính khoa học);
- Kỹ năng giao tiếp, hợp tác;
- Khả năng trình bày, phản biện;
- Tinh thần trách nhiệm và tự điều chỉnh.

Bảng Rubric giúp giáo viên có công cụ đánh giá công bằng, minh bạch, đồng thời định hướng học sinh tự đánh giá và điều chỉnh cách làm việc trong nhóm.

Trong phần tiếp theo, chuyên đề tập trung vào ứng dụng công nghệ số trong tổ chức hoạt động hợp tác:

- Padlet, Jamboard: tạo không gian trực tuyến để học sinh cùng ghi chú, phản hồi ý kiến;
- Kahoot, Quizizz: củng cố kiến thức và đánh giá nhanh sau hoạt động nhóm;
- Mentimeter, Wordwall: khởi động lớp học, lấy ý kiến phản hồi tức thì;
- Google Form, Microsoft Teams: thu thập, tổng hợp sản phẩm học tập và điểm danh, giao nhiệm vụ trực tuyến.

Nhờ các công cụ số, hoạt động hợp tác không còn giới hạn trong không gian lớp học truyền thống, mà được mở rộng, linh hoạt, phù hợp với xu hướng giáo dục thông minh – học tập mọi lúc, mọi nơi.

Ở phần cuối buổi, mỗi giáo viên được giao một bài tập thực hành ứng dụng: thiết kế một kế hoạch bài dạy (giáo án) có vận dụng ít nhất một kỹ thuật dạy học hợp tác và một công cụ số hỗ trợ.

Các sản phẩm được nộp và chia sẻ trong diễn đàn chung, tạo cơ hội cho thầy cô trao đổi, góp ý, học hỏi lẫn nhau. Một số sản phẩm sáng tạo được đồng chí Cai Việt Long đánh giá cao về tính thực tiễn, khả năng vận dụng vào các tiết học cụ thể của từng bộ môn.

Không khí buổi sinh hoạt trở nên vô cùng hào hứng khi toàn thể giáo viên cùng tham gia phần ôn tập kiến thức bằng phần mềm Kahoot. Các câu hỏi trắc nghiệm xoay quanh nội dung chuyên đề giúp củng cố kiến thức một cách tự nhiên, nhẹ nhàng.

Trên màn hình, thứ hạng thay đổi liên tục sau mỗi câu hỏi khiến ai nấy đều phấn khởi, vừa vui chơi vừa học tập. Đây cũng là một minh chứng sinh động cho hiệu quả của việc ứng dụng công cụ số trong đổi mới phương pháp đánh giá và tạo hứng thú học tập.

Kết thúc chương trình, cô **Trần Thị Ngọc Yến – Bí thư Chi bộ, Hiệu trưởng nhà trường** đã thay mặt Ban Giám hiệu tặng phần quà động viên cho ba đồng chí đạt thành tích cao nhất trong phần thi Kahoot. Trong lời phát biểu đầy tâm huyết, cô Yến ghi nhận tinh thần làm việc nghiêm túc, sáng tạo của đội ngũ giáo viên, đồng thời nhấn mạnh:

“Dạy học hợp tác là xu hướng tất yếu của giáo dục hiện đại. Nhà trường mong rằng sau chuyên đề hôm nay, mỗi thầy cô sẽ là một ‘hạt nhân đổi mới’, sẵn sàng lan tỏa tinh thần hợp tác, ứng dụng công nghệ, xây dựng lớp học thông minh – nơi học sinh được phát triển năng lực toàn diện.”

Buổi sinh hoạt chuyên môn kết thúc trong không khí thân tình, cởi mở và tràn đầy năng lượng sáng tạo. Mỗi giáo viên ra về với một hành trang kiến thức mới, một phương pháp mới và hơn hết là niềm tin vào hành trình đổi mới giáo dục mà tập thể THCS Thượng Thanh đang kiên trì thực hiện.

